

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Litterarum Testimonialium de vita, & moribus Form. IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

A D N O T A T I O .

1 **L**ICENTIAM CONCEDIMUS .
Clerici peregrinari non debent ,
nisi de licentia Episcopi *cap. non oportet de
consecr. dist. 5. cap. Magnæ vers. cum enim
de Voi.*

Litterarum Testimonialium pro Or-
dinando extra Diocesim .

F O R M U L A I X .

S U M M A R I U M .

- 1 Episcopus concedens Testimoniales de
vita , & moribus , debet de illis in-
quirere .
- 2 Quæ sint delicta , quæ irrogant infamiam .

3 Quæ sint infamia facti , & qui defacto
infames .

Infamia juris non incurritur , nisi deli-
ctum sit publicum , *ibid.*

4 Infamia juris non tollitur per contra-
riam laudabilem vitam , sicuti infam-
ia facti .

5 Damnatus ad trivemes , quando dica-
tur infamis , & n. 6. 7. & 8.

9 Testimoniales de vita , & moribus Or-
dinandorum sunt subscribende ab
Episcopo , non à Vicario , nisi habeat
speciale mandatum .

10 Testimoniales de vita , & moribus non
possunt ab Episcopo denegari .

11 Testimoniales de vita , & moribus de-
bent continere tempus permanentie
& discessus .

Testimoniales Prælati nullius , non so-
lum bonos mores testantur , sed com-
mendant , *ibid.*

N. Dei , & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus N.

PER præsentis cunctis indubiam fidem facimus atque testamur , Dilectum
in Christo N. (qui ratione originis huic nostræ jurisdictioni noscitur subje-
ctus) pro tempore , quo in loco N. & in quo ex legitimo matrimonio natus , educa-
tus , & commoratus fuit , suæ probitatis specimen dedisse , bonaque fama , vita , ac
moribus præditum fuisse , & ex hac nostra Diocesi in ætate annorum... nullo deli-
cto quod infamiam irroget patrato , nullaque Ecclesiastica Censura , aut alio cano-
nico impedimento (quod sciamus) innodatum discessisse , quò minus ad mino-
res , seu majores Sacros Ordines ab Illustrissimo , & Reverendissimo D. Episco-
po N. ad formam præscriptam Constitutionis sa. me. Innoc. XII. Speculatores
promoveri possit . In quorum fidem has testimoniales litteras , manu nostra sub-
scriptas , expediri iussimus . Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli .

N. Cancellarius Episcopalis .

A D N O T A T I O N E S .

1 **B**ONAQUE FAMA , AC MORI-
BUS PRÆDITUM . Antequam
Episcopus hujusmodi testimoniales conce-
dat super vita , & moribus illius , qui fi-
dem postulat , examen testium fide digno-
rum , & Parochi attestationem exquirat ,
ac si ipse Ordines conferre deberet : quia

ideò ejus testimonium exigitur , ut tam-
quam de moribus promovendi meliùs edo-
ctus , ordinans certior fiat eum esse di-
gnum , prout præscribit *Concil. Trid. cap. 8.
Sess. 23. de Reform.*

2 **N**ULLO DELICTO QVOD
INFAMIAM IRROGET PA-
TRATO . Delicta , quæ de jure infamiam

miam irrogant sunt. Apostasia à fide, Hæresis, ejusque fautor. Crimen læsæ Majestatis. Usura publica. Duellum. Homicidium ex proposito commissum. Adulterium. Sodomia. Simonia. Raptus Mulierum. Hostilis persecutio Cardinalium. Pugna publica cum feris. Polygamia. Lenocinium. Prostitutio propriæ filię, vel neptis. Matrimonium cum Meretrice. Defectus naturalium. Histriones Mercenarii. Perjurium notorium, relata à Piafec. *prax. Episcop. part. 1. cap. 1. art. 5. nu. 2. vers. secundi generis*, & repetita à Panimol. *dec. 89. adnot. 3. num. 2. quibus Sperell. dec. 77. nu. 2. addit officium Birruarii.*

3 Infamia verò facti oritur, quando quis apud graves viros infamatur de frequentatione criminum, quæ non uno actu, sed pluribus saltem quatuor dicitur inducta, juxta *Glof. in c. Mos dist. 1. Graff. consil. lib. 5. de adult. & stupr. cons. 2. n. 11.* Et sunt publici Aleatores, Vinolenti, Concubinam tenentes, Tabernas frequentantes, Mimis, & Histrionibus colludentes, & in scena inhonesta exercentes, sed hæc ultima cessat arte relicta, Piafec. *ubi supra, Garz. de benef. part. 7. arr. 8. nu. 66.* At adverte, quod ad incurendam infamiam juris necesse est, quod factum, seu delictum sit notorium, nam si esset occultum, quis non censeretur infamis, Petr. Paul. Guazzin. *in tract. ad defens. animar. lib. 2. defens. 6. cap. 36. nu. 5.*

4 Differentia autem, quæ intercedit inter unam & alteram infamiam hæc est, quod infamia juris non tollitur per contrariam laudabilem vitam, sicuti infamia facti, quæ per triennem vitam laudabilem aboletur, ut notat Pac. Jord. *lucubr. 10. 3. lib. 14. tit. 17. nu. 111.*

5 An autem damnati ad triremes dicantur infames, negativam sententiam cum suis affectis tenet Ricc. *dec. Cur. Arch. Neapolit. 119.* At contrariam affirmativam sequuntur Ciarlin. *contr. for. 207. n. 53.* Guazzin. *ad defens. reor. defens. 33. cap. 4. nu. 9.* Barbof. *de offic. & potestat. Episc. alleg. 43. nu. 15.* Passerin. *de elect. cap. 25. qu. 49. nu. 578.*

6 Has pugnantes sententias conciliat distinctione Raynald. *observ. Crim. addit. Monacelli Form. Pars I.*

ad cap. 8. lib. 1. post tom. 2. pag. mibi 28. ubi dicit, quod si reus fuit damnatus ad triremes in absentia, idest in contumacia, & hunc non fieri infamem, nisi sequatur executio sententiæ contumacialis: si verò fuit condemnatus in præsentia, idest constitutus in carceribus, & admissus ad defensionem, & hunc fieri infamem, si delictum sit tale, quod de jure irroget infamiam; nam si delictum de sui natura non infamaret, non esset infamis, quia genus pœnæ (ut ipse ait) non irrogat infamiam, nisi causa infamiam gignens præcedat.

7. At si damnatus ad triremes actu remigasset, quod tunc indistinctè efficiatur infamis, & solus Papa dispenset, vigore Decreti Congregationis Sancti Officii emanato de anno 1635. jussu Urbani VIII. quod allegat.

8. Hujus inspectionis effectus est magni ponderis, quia infamia hæc impedit affecutionem Ordinum, & Dignitatum, ac jam obtentas exerceri, etiam finito tempore condemnationis, & pœnæ, ut observat idem Raynald. *ibid. in fin.* Nam semel damnatus de crimine irrogante infamiam, semper remanet infamis, juxta vulgatum adagium, Pœna potest tolli, culpa perennis erit, quod refert Rot. coram Arguell. *dec. 22. nu. 12.*

9. **MANV NOSTRA SVBSCRIPTAS.** Testimoniales de vita, & moribus Ordinandorum debent subscribi ab Episcopo: Nam testimonium Vicarii Generalis, nisi habeat speciale mandatum concedendi Dimissorias, non suffragatur, ut declaravit *Sacr. Congreg. Concilii supra cap. 8. sess. 23. de Reformat.* his verbis -- *Testimonio commendare &c. etiamsi essent absentes, & ad titulum Pensionis, vel Patrimonii assumendi essent, sed non testimonio Vicarii Generalis, nisi haberet speciale mandatum concedendi Dimissorias.*

10. Nec potest Episcopus, nisi adsit aliquod canonicum impedimentum, illas denegare, juxta mentem *Sacr. Cong. Concilii in Neapolitana, seu Hyeracen. 27. Junii 1699. & in Neapolitana, seu Scalent. Ordinationis 19. Februar. 1701. & alterius Episc. & Regul. in S. Sever. 13. Maji 1701.* Et ratio convincens est, quia aliter esset in facultate Episcopi attestari debentis,

H

Or-

Ordinationes de jure ad Episcopum Beneficii spectantes impedire, vel Brevia Apostolica, quæ quotidie expediuntur pro Ordinandis extra tempora, & clausula à quocumque (commendationem morum proprii Ordinarii exigentia, ut declaravit Sac. Congr. Conc. 28. Aprilis 1575.) suspendere, & elusoria reddere.

11. In concessione autem Testimonialium de vita, & moribus, jurandum erit, quod semper tempus præcium permanentiæ, & discessus Ordinandi exprimatur; Nisi sint expediendæ à Prælo inferiori nullius, qui mittit Episcopo viciniori Ordinandos proprios Subditos, juxta censuram Concilii cap. 10. sess. 23. de Reform. & declaravit Sac. Congr. Concilii in Nullius, seu Minerbien. 24. Januarii 1699. tunc enim formula varianda erit, & non solum mores attestandi erunt, sed commendandi, Card. de Luc. de jurisd. disc. 16. & in adnot. ad Concil. disc. 14. n. 18.

Testimonialium idoneitatis pro Dataria.

FORMULA X.

SUMMARIUM.

- 1 Servitium Ecclesiæ est præcipuum requisitum pro obtinendis Beneficiis.
- 2 Clerici, qui Ecclesiæ non inserviunt, repellendi sunt ab Ordinibus, nec Dataria commendandi.
- Clerici, qui erubescunt Ecclesiæ inservire, in parte Domini vocandi non sunt, *ibid.*
- Clerici virtute, & moribus præditi sunt vere nobiles, *ibid.*
- Virtutum nobilitas facit gratum Deo servitorem, *ibid.*
- 3 Clericus pauper dignus præfertur Clerico diviti digniori.

N. Episcopus N.

UNIVERSIS, & singulis, ad quos præsentis nostræ litteræ testimoniales pervenerint, fidem indubiam facimus, & verbo veritatis testamur N. nobilem Civem hujus Civitatis nullo delicto inquisitum, neque aliqua Censura, seu Canonico impedimento (quod sciamus) innodatum, esse Clericum in minoribus Ordinibus constitutum ætatis... studiis... incumbere, & Ecclesiæ Cathedrali diebus festis assidue inservire, continuoque notas suæ probitatis præbuisse, & præbere, ac propterea cum sit pauper, & nullum Beneficium possideat, ex ejus vitæ integritate, morum honestate, aliisque Christianis virtutibus, quibus pollet, idoneum æstimamus ad Beneficia Ecclesiastica, & Canonicatus etiam in Cathedralibus obtinenda sine tamen Cura Animarum. In quorum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Cancellarius Episcopalis.

ADNOTATIONES.

I DIEBUS FESTIS ASSIDUE INSERVIRE.
Præcipuum requisitum pro obtinendis Beneficiis est servitium Ecclesiæ, tum ex dispositione Sac. Canonum, tum ex mandato Conc. Trid. sess. 23. cap. 11. nisi fortè providendus causa studiorum absit: Etsi

requisitum in Clerico deficeret, debet Episcopus attestationem idoneitatis, & sufficientiæ, denegare, quia quando Clerici moniti Ecclesiæ non inserviunt, ac inservire negligunt, & contemnunt, conjectura evidens est, eos hoc vitæ genus elegisse non ut fidelem cultum Deo reddant, sed ut redditibus Ecclesiasticis provisi dulciores ducant dies suos.

2. Hi